

"Stajerc" izhaja vsaki več datiran z dnevom naslednje nedelje.

Vročina velja za Avstrijo: za celo leto 1 krone, za Ogrsko 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane a celo leto 6 kron, za Češko pa 8 kron; a drugo inozemstvo se odčini naravnino z oziroma visokost pošiljanja. Naročnino je plačati naprej. Posamezne letv. se prodajajo po 10 v letu.

Dobrodošlo in upravljivo se nahaja v gledališču po stopi Štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 250— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 38.

V Ptiju v nedeljo dne 17. septembra 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Velikanski enotni sunki Rusov zavrnjeni. — Bitka ob Sommi traja naprej. — Nemško-bolgarsko prodiranje v Dobrudži. — Vpoklici črno-vojnikov.

Poljedelci! Kmetovalci!

Októri in okoli naših mej prežijo plenilni sovražniki, ki nam nočejo le ugrabiti živil, temveč nas nameravajo z gladom prezagati. Sovražnim navalom zmagovalo ključujejo naše junaške čete ob strani naših zavrnikov. Preprečiti sramotni naklep naših protivnikov, da bi nas izstradali, je naloga naših, ki so ostali v zaledju. Letina je večina že spravljena. Sedaj gre za to, da posamezimo: Štajerski kmetje vedo, kaj morajo uraditi za svojo od štajerskega železnega zavora zavrnjeni, ljubljeno očetnjavo! **V teh resnih časih bi bilo hudo delo na Vaši domovini, na Vaših rojakinjih, če bi ne hoteli deliti svojih zalog, ki jih sami ne rabite, z drugimi.** Nikdo od Vas si sedaj ne sme pridržati od potrebnih živil več, ko mu pristoja za njega, njege svojice in njegovo družino. Oblast mora kar rabijo vsi oni, ki niso sami poljedelci in kateri letina je bila letos uničena, razdeliti na Vas, ki ste že zeli.

Oblasti Vam mora toraj predpisati, kaj morate morali oddati od Vaše žetve. Izvršilo je bo to predpisanje po izmeri Vaših zalog in Vaše potrebščine. Oddajati se bo moralno in lastveno nameščenim komisijonarjem vojnopravnega zavoda za žito. Če Vam je težko odstopiti del tega, kar ste sami s svojim delom sejali in želi, pa mislite na tisoče, ki nimajo nikake lastne zemlje, od koje donosa in se mogli preživljati, mislite na tisoče dečev, ki v težkem dnevnem in ponočnem delu v neštivilnih tovarnah izdelujejo potrebštine za naše čete, za naše vojake! Mislite na vse one, ki delajo za to, da morajo na železnice prevažati dnevno ogromna kmena in velikanske množice ljudstva, da morete odpošiljati pisma na Vaše ljube na mesto in jih morete od njih dobivati, da morete rokodelce izvrševati svojo obrat, trgovcev nadaljevati svoj obrat, da se vzdrži v deželi na red in da ostane vsakomur, kolikor je pač to v vojski mogoče, življenje znosno. Mislite na mnoge tisoče žena in otrok v mestih in trgih, katerih možje in očetje stojijo naprej na straži — vti ti ne morejo žeti ka-

kor Vi sadove lastne zemlje, vti ti so navezani na to, kar Vi nazažajete in kar jim Vi date!

Omlatite žito, kakor hitro morete! Oblast Vam bo mogla priskrbeti tudi mlatilnice in mlatiče! **Ne dajajte v mlince za plačo več žita, kolikor ga rabite za črez zimo. Mnogo 100 vagonov sadov lahko ostane potem ohranjenih za potrebsčino dežele Štajerske, tako, da lahko brez skrbi pričakujemo zime!** Poznam zvesto srce Štajercev in vem, da se štajerski kmete ne bo le zavedal svoje dolžnosti na bojišču, temveč je tudi, kakor tudi njegova žena, ne bo pozabil v domačiji. **Pričakujem, da ne bo nikdo od Vas vseh skrival ali zadreževal svojih zalog.** Takega izdajalca na Vaši domovini bi ne doletela le neizprosna kazen, temveč gotovo bi mu bilo zaničevanje od Vas vseh. Ne zabite, da je, če sedaj zamudite Vašo dolžnost, zastonj tekla kri mnogih pridnih vojakov, kajti potem bi bila Vaša in naše očetnjave dobrodost žalostnejša, ko najhujši časi, kar ste jih dosedaj doživeljali. Čim bolj vneto Vi vsi doma sedaj storite svojo dolžnost, tem hitrejša in bolj gotova nam bo zmaga!

C. kr. štajersko namestništvo

Gradeč, dne 4. septembra 1916.

C. kr. namestnik:
Clary m. p.

* * * Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 8. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Na obeh straneh ceste Petroseny-Hatszeg so od včeraj dopoldne sem boji v toku. Zapadno od Czik-Szerede bilo so naše čete pred premočnim sovražnim napadom na gorovje Hargita nazaj vzete. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih in v vzhodni Galiciji trajajo luti boji nemanjšano naprej; zlasti vzhodno od Hallcica se vodijo z veliko ljutostjo. Tukaj je ponovil sovražnik trikrat svoje brezuspešne napade; vse postojanke so v naši roki. —

Fronta princa Leopolda bavarskega. Polozaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti stali so Monte San Gabriele in sedlo Dola, ob tirolski fronti pa naše postojanke južno od dolin Traginjola ter Fleimsa pod trajnim topovskim ognjem. Vzhodno od Val Morbia so naše čete pri nekem posrečenem podjetju 55 vjetih napravile.

Južno-vzhodno bojišče. Slabješi sovražni oddelki, ki so bili prekoračili Vojsko, bili so po lastnih varstvenih oddelek zopet na južno obrežje prepoden.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Hoffer, fml.

Turki marširajo zoper Rumunsko.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 8. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Ob Sommi severno od reke trajno veliko artiljerijsko delovanje. Južno reke vnel se je infanterijski boj popoldne znovega. **Z največjimi izgubami** bil je nasprotnik zavrnjen; zapadno od Berny ostali so posamezni deli jarkov v njegovi roki. — Na desno od Maase smo, kakor se je pozneje poročalo, pri predvčerajskih bojih na ozemlju izgubili. Ljuti obojestranski ogenj traja naprej.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Nič novega. — Fronta nadvojvode Karla. Ob Zloti Lipi, južno-vzhodno od Berezany, in ob Narajowki se je več ruskih napadov pod znatnimi izgubami izjavilovo. V Karpatih imela so nemška podjetja južno-zapadno od Schipotha uspeh. Močnejši sovražni napadi bili so južno-zapadno od Schipotha odbiti.

Balkansko bojišče. Severno od Dobrica so bolgarske in turške čete zopet rusko-rumunske sile nazaj vrgle.

Prvi generalkvartirmojsler Ludendorff.

Uspehi Turkov proti Rusom v Galiciji.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d s o b o t e .

K.-B. Dunaj, 9. septembra. Uradno se danes razglaša:

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta zoper Rumunsko. V Karpatah na obeh straneh ceste Petroszeny-Hatszeg vrgle so naše čete sovražnika 4 kilometre za njegovo postojanko nazaj. Neki novi močni sovražni napad proti desnemu krilu te skupine povzročil je, da smo jo v prejšnje postojanke nazaj vzeli. — Večkratni poskusi sovražnika, prodreti z infanterijo in kavaljerijo proti visočinam zapadno od Csik-Szerede, bil je prepričen. Drugače je položaj nesprenemjen. — Fronta nadvojvode Karla. Po večkratnih brezuspešnih napadih močnih sovražnih sil proti visočinam vzhodno doline Cibola polastil se je sevražnik posameznih delov tega frontnega oddelka. Na ostalih delih naše karpatke fronte vladal je včeraj razmeroma mir.

V z h o d n i G a l i c i j i južno-vzhodno in južno od Brzezany poskusil je sovražnik včeraj zopet, prodreti našo črto; bil je povsod pod za njega velikimi izgubami zavrnjen. **Hrabro zadržanje v tej pokrajini borečih se turških čet se mora posebno omeniti.** V teh bojih izgubil je sovražnik na vjetih **1000 mož** in 5 strojnih pušk. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Položaj je nesprenemjen.

Italijansko bojišče. Italijanski artiljerijski ogenj je bil popoldne med Monte Santom in morjem živahnejši. Tudi na tirolski fronti bilo je več oddelkov od Italjanov brezuspešno obstreljevanj. Sovražne patrule in oddelki, ki so poskusili na posameznih krajih naprej priti, bili so zavrnjeni. Italijansko letalo vrglo je pri Nabrežini bombe, brez da bi napravilo škode.

J u ž n o - v z h o d n o b o j i š c e . Pri c. in kr. četah nobene spremembe.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Čez 1000 Rusov vjetih.

Nemško uradno poročilo o d s o b o t e .

K.-B. Berlin, 9. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . Sovražni infanterijski napadi ob Sommi in ponehali so čez dan. Angleško delno podjetje v gozdu Fourneau in ponočni francoski napadi proti oddelku Berny-Deniecourt so se ponešrečili. Očistili smo male, v sovražni roki ostale kose naše postojanke. Artiljerijski boj gre naprej. Na desno od Maase oživel se je zopet boj severno-vzhodno trdnjave Souville. Po menjajočih se bojih imamo del tukaj izgubljenega ozemlja zopet v roki. Počni ljuti obojestranski artiljerijski ogenj od utrdbe Thiaumont pa do gozda Chaptite.

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta princa Leopolda bavarskega. Nič novega. — Fronta nadvojvode Karla. Nadaljevanje ruski napadi med Zlata Lipa in Dnještrrom tudi včeraj niso imeli nobenega uspeha. S protisunkom so bili vsiljeni sovražni oddelki zopet iz naših jarkov in ob fronti turških čet preko njih izhodnim postojankam nazaj vrženi. V jeli smo čez 1000 Rusov in zavplnili več strojnih pušk. V Karpatih vporabil je nasprotnik močne sile proti našim visočinskim postojankam zapadno od Schibotha in pri Dorna-Watra. Severno-vzhodno Capula se je umaknilo prisisku.

Balkansko bojišče. Pri Dobruču se je zopetni sovražni napad izjalovil.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Mangalia od nemškega podmorskega čolna obstreljevana.

K.-B. Berlin, 9. septembra. Eden naših (nemških) podmorskih čolnov obstreljeval je mesto in pristaniške naprave Mangalia ob rumunskem obrežju na Črnom morju uspešno z granatami.

Japonska križarka potopljena.

K.-B. Bern, 9. septembra. „Bund“ poroča: Glasom „Ruški Invalid“ se je japonska križarka „Kasagi“ med viharjem pri obrežju od Hokkaido potopila. Posadka je štela 440 mož.

* * *

(Zavarovana križarka „Kasagi“ bila je leta 1898 zgrajena, imela je 4900 ton velikosti, 22,5 milj hitrosti, 26 topov in 440 mož posadke. Op. uredništva.)

Ponesrečeni italijanski in ruski napadi.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d n e d e l j e .

K.-B. Dunaj, 10. septembra. Uradno se danes razglaša:

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta proti Rumunski. Položaj nesprenemjen. — Fronta nadvojvode Karla. En sovražni napad proti našim postojankam zapadno doline Cibola bil je zavrnjen. V vzhodni Galiciji nastopil je mir. Drugače noben dogodek. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Mestoma nekaj živahnejše bojevno delovanje. Ob spodnjem Stochodu izjalovil se je neki sovražni napad v artiljerijskem zatvornem ognju.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti stala sta kraška visoka planota in tolminsko mostičje pod močnejšim sovražnim artiljerijskim ognjem. Živahno artiljerijsko in patruljsko delovanje ob posameznih oddelkih tirolske fronte traja naprej. Severno od doline Travgino razvršile so naše čete neko naprej potisnjeno sovražno obrambo in so prizadele pri temu, brez da bi same le enega moža izgubile, Italijanom znatne izgube.

J u ž n o - v z h o d n o b o j i š c e . Nič novega.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Rumunska trdnjava Silistria zavzeta.

Nemško uradno poročilo o d n e d e l j e .

K.-B. Berlin, 10. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . Bitka ob Somme se po včerajnjem bojevnem odmoru nadaljuje. Angleški, na 15 kilometrov široki fronti med Thiepvalom in Comblesom izvršeni sunek razbil se je na vztraj-

Kakor znano, je Grška zdaj od naših sovražnikov skoraj popolnoma podjavljena, ker njen kralj — svak nemškega cesarja — ni hotel prelomiti svoje besede. Angleži in Francozzi so deloma že zasedli glavno mesto Grčije, staro-davno prestolico Atene, katere sliko prinašamo. Atene so od leta 1835 sem glavno mesto Grške.

Das moderne Athen mit dem Königsschloss.

nosti pod poveljstvom generalov pl. Marschall in pl. Kirchbach stojecih. Pri Longevalu in Ginchy bližinski boji še niso zaključeni. Francozzi so bili v oddelku Barleux-Belloy od regimentov generala pl. Quast krvavo odbiti. Severno-zapadno od Chaulnesa napravili smo pri čiščenju posameznih delov jarkov vjeti in smo zavplnili 6 strojnih pušk. — Na desno od Maase vršili so se novi boji južno utdbe Thiaumont in vzhodno od Flerryja. Vsiljeni sovražnik je š protisunkom vržen. — V zračnem boju izgubili so naši nasprotniki v zadnjih dneh — večinoma ob Sommi — devet, z našim odpornim ognjem pa tri letala. Hauptman Böckle sestrelj je svojega 22. nasprotnika.

V z h o d n o b o j i š c e . Razven opotovanjih brezuspešnih ruskih napadov proti bavarskim četam pri Star a Czerwicze ob Stochodu je položaj od morja pa do Karpat nesprenemjen. V Karpatih nadaljeval je sovražnik svoje napade. Zapadno od Schipotha pridobil je na ozemlju; drugače je bil povsod zavrnjen. Južno od Dorna-Watra so prišle nemške čete z Rumunij v dotiko.

Balkansko bojišče. Silistria je padla. Krvave izgube Rumunov in Rusov v zadnjih bojih izkazujejo se kot jako znatne. — Obmakodonski fronti noben dogodek ne pomena.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 11. septembra. Uradno se danes razglaša:

V z h o d n o b o j i š c e . Fronta proti Rumunski. Severno od Orsove zavrnile so naše čete več sovražnih napadov. — Fronta nadvojvode Karla. Močnejši sovražni napadi severno doline Zlate Bistriče in pri Rafalowki ostali so brezuspešni. Drugače nobeni dogodki. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Ob spodnjem Stochodu ponovil je sovražnik svoje ljute napade ki so se razbili v artiljerijskem ognju ali pred lastnimi jarki. Na ostali fronti je položaj ne spremenjen.

Italijansko bojišče. Ob fronti med dolinama Etsch in Astach razvili so Italijani povišano delovanje. Naše visotinske postojanke v tem prostoru stale so včeraj pod močnim ognjem artiljerije in min. V oddelku Monte Spil in Monte Deste bil je sunek večih sovražnih bataljonov odtis. Ob Pasubio vdrl je nasprotnik na dve mestih v naše črte. Protinapadi so ga vrgli takoj zopet vun. V naši roki je ostalo 68 vjetih. Tudi na Monte Mai izjalovil se je en sovražni napad. Ob ostali fronti na južnem zapadu držal se je topovski boj večinoma v večih oddelkih na zmerni visočini.

Atene.

Južno-vzhodno bojišče. Ob vojusi nobeni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Enver-paša v avstro-ogrskem glavnem stanu.

K.-B. Dunaj, 11. septembra. Iz vojnega tiskovnega urada se piše:

Prihajoč od fronte v naših vrstah se borejo cesarski otomanskih (turških) čet, je turški vice-generalismus Enver-paša dne 10. t. m. dopoldne v bivališču c. in kr. nadpoveljstva dospel. Bil je prvi osebni staneck ob teh najvišjih poveljnikov zveznih avstro-ogrskih in turških armad — pomembni staneck, zlasti ker se je izvršil v trenutku, ko je pokazala bojevna složnost s tako srečo svoje plodove nasproti namovu nastalemu zabitnemu sovražniku. Hvaležno uvaževanje tega zvestega bratstva orožja izrazil se je tudi v izredno prisrčenem sprejemenu. Pogovori v glavnem stanu trajali so popoldne dne 10. in dopoldne dne 11. t. m. Dne 11. t. m. zapustil je Enver-paša zopet avstro-ogrski glavni stan. Na vožnji od in do kolodvora ter povod, kjer se je turški generalismus zadržal, bil je od prebivalstva mesta najprisrčnejne pozdravljen.

Zračni napad na Italijo.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Uradno se danes razglaša:

Dogodki na morju.

V noči od 11. na 12. septembra je neko brodovje pomorskih letal letališče v Gesiju, kolodvorske naprave od Falconart in odporne baterije od Ancone napadlo. V poslopu za letala se je večkrat polno zadelo. Letala so bila od odpornih baterij obstreljena, pa so se nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 11. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta vojvoda Albrechta württemberškega. Nič novega. — Fronta prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Velikemu angleškemu napadu od 9. t. m. sledili so včeraj omejeni ali krepko peljani sunki ob cesti Pozieres-Le Sars in proti oddelku Ginchy-Cambles; bili so zavrnjeni. Za Ginchy in južno-vzhodno od tam so danes zjutraj novi boji v toku. Pri Longevalu in ob gozdici Leuze so včeraj popisanih bližinskih bojih na prej potisnjeni jarki v roki sovražnika ostali. Francozi napadli so južno od Somme brez uspešno pri Bellou in Vermandovillersu. Mi smo pridobili posamezne, dne 8. septembra od nasprotnika zasedene hiše od Berny nazaj in smo napravili čez 50 vjež. — Fronta nemškega prestolonaslednika. Mestoma ejstri topovski boj vzhodno od Maase.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Na obeh straneh Stara Czerwicze bili so zopet z močnimi silami napredajoči Rusi, kakor dan prej, krvavo zavrnjeni. — Fronta nadvojvode Karla. Boji med Zloto Lipo in Dnjestrom dne 7. in 8. septembra se izkazujejo kot poskusi Rusov, pod izrabo pridobljenega ozemlja od 5. septembra v hitrem sunku prodereti na Ursztyn in se obenem polasti Halcza. Spretno peljana in istako izvršena obramba grofa pl. Bothmer je to nakano preprečila. Rusi so imeli izredno težke izgube. — V Karpatah je položaj v splošnem nespremenjen.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta proti

Rumunski. Položaj nespremenjen. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih trajajo boji naprej. Vsi napadi, ki jih je sovražnik proti našim postojankam severno od doline Zlate Bystrice in v zgornji dolini Czermocz naperil, ostali so brezuspešni. Drugače v vzhodni Galiciji nobeni dogodki. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Ob spodnjem Stochodu poskusil je nasprotnik z velikimi množicami našo črto predreti. Bil je pod zanj težkimi izgubami zavrnjen. V ostalih delih fronte zmerni artiljerijski ogenj.

Italijansko bojišče. Na fronti med Etacho in Aspach-dolino ponovili so Italijani svoje napade v oddelkih na Spilu-Monte Mayo. Bili so povsod pod občutnimi izgubami zavrnjeni. Na Primorskem se je artiljerijsko delovanje v oddelku kraške visoke planote povečalo.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in k. četah nobena sprememb.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Mackensen poveljnik zoper Rumune.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 12. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Na obeh straneh Somme bile so sovražne napadne nakane v splošnem z zatvornim ognjem preprečene. V gozdu Fouraux in Leuze poskusili so Angleži zaman, pridobiti na ozemlju v boju z ročnimi granatami. Vas Ginchy padla je včeraj zjutraj v roko sovražnika. Artiljerijski boj se z ljutostjo nadaljuje.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Severno od Staro Czerwicze se je neki z močnimi silami peljani ruski napad pod težkimi izgubami pred našimi obrambami razbil. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih so bili sovražni napadi v pokrajini Babaludowa, pri Cimbroslawi in ob Capulu odbiti. V protisunu pri Cimbroslawu smo vjele 170 Rusov.

Balkansko bojišče. Pod poveljstvom generalfeldmaršala pl. Mackensen stojete nemške in bolgarske sile nadaljujejo svoje prodiranje v Dobrudši. — Na makedonski fronti živahn artiljerijski boj. — V pokrajini Vardarja vodijo bolgarske čete uspešne boje ob Strumi.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Položaj nespremenjen. — Fronta nadvojvode Karla. Od Rusov proti naši karpati fronti med Smotrecem južno-zapadno od Zabie in Zlate Bystrice peljani enotni množinski napad izjalovil se je na odporu hrabrih braniteljev pod sovražnika najtežjimi izgubami. V vzhodni Galiciji nobeni dogodki. Fronta princa Leopolda bavarskega. Razven zmerne ognja artiljerije in minskih metalcev ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Ob Sočini fronti traja sovražni artiljerijski ogenj naprej. Med Etach in Aspach-dolino je precejšnji mir nastopal.

Južno-vzhodno bojišče. Ob Vojusui deloma zmerni boji.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Zračni napadi na Cervignano in Benetke.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaša:

V noči od 12. na 13. t. m. je brodovje pomorskih letal kolodvorske naprave in vojaške objekte od Cervignana z mnogoštevilnimi bombami dobro obmetalo. Dva

večja požara, ena ljuta eksplozija v enem objektu in več polnih zadetkov v kolodvorski napravi se je doseglo. Drugo brodovje pomorskih letal je v isti noči vojno pristanišče Benetke napadlo. Zadelo se je polno z najtežjimi bombami v arzenalu, v ladjedelnicah, pri gazometrih, v fortu Alberone in v pristaniških napravah od Chiozze; v Chiozzi se je opazilo tudi več požarov. Obe brodovji pomorskih letal ste se vkljub najljutemu obstrelevanju nepoškodovani vrnili.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Iz novega se je bitka severno od Somme vnela. Naše čete stojijo med Combles in Somme v težki borbi. Francozi so vdrli v Bouches-en-Valois. Artiljerijski boji se na obeh straneh reke z veliko ljutostjo nadaljujejo. Fronta nemškega prestolonaščnika. Na desni od Maase so se francoski napadi v Thiaumont-oddelku in v dolini Souville izjavili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Položaj je nespremenjen. Manjši ruski sunki bili so severno od izliva Dwetin in pri Garbunowki (severno od Dünaburga) zavrnjeni. — Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih zapričeli so Rusi na fronti od Smotreca do Zlate Bystrice (južno-zapadno od Zabie) z enotnim množinskim napadom. Bili so povsod pod najtežjimi izgubami od naših hrabrih, pod poveljstvom generala pl. Conta stojecih čet zavrnjeni. — V Siebenburgenu so nemške čete v oddelku od Hermannstadt in južno-vzhodno od Hötzinga z Rumuni v vojno dotiko stopile.

Balkansko bojišče. Gibanja v Dobrudži izvršujejo se po načrtu. — Ob makedonski fronti nobeni dogodki posebnega pomena.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Napadalni uspehi nemških pomorskih letal.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.) Dne 11. septembra napadla so nemška pomorska letala pred Konstanto in južno od nje ruske pomorske vojne sile. Opazilo se je, da se je zanesljivo zadelo na neki linijski ladji, nekem podmorskom čolnu in nekaterih razruševalcih. Vsa letala so se nepoškodovana vrnila.

Dne 12. septembra napravilo je več naših brodovje pomorskih letal v morju pri Rigi napad na sovražne pomorske bojne sile. Večkrat se je zanesljivo zadelo in en sovražni razruševalci potopili. Vkljub najljutemu obstrelevanju so se vsa letala nepoškodovana vrnila.

Izpred sodišča.

Pretirane cene sadja.

Erfurt, 7. septembra. Tukajšnja sodnija obsodila je neko trgovko s sadjem, ki je bila nakupila funt jabolk za 25, prodajala pa za 50 pfenigov, torej s 100% dobitčko, na 400 mark denarne globe ali 80 dn i zapora; v sodbi se je tudi izreklo, da se mora sodba in njena v temeljitev v dveh časopisih javno razglasiti.

Sleparija z vojaškimi podporami.

Zara, 6. septembra. Pred tukajšnjo delno sodnijo se je vršila razprava zaradi večje sleparije z vojaškimi podporami. Na obtožni klopi sedelo je 103 kmeto v iz občin Kistanje in Benkovac ter trije pomočniki v preiskovalnem zaporu umrlega glavnega kriča Endrizzi, pisarniškega oficijanta pri okrajnemu glavarstvu v Benkovacu. Ta Endrizzi ponarejal je spise, ki jim je pritisnil tudi uradni pečat, na katerih podlagi so po-

tem soobtoženi vojne podpore dvigali. Tako je bila država za 100.000 krov oškodovana. Endrizzi je seveda primera denarna darila v svoj žep vtaknil. Njegovi trije pomočniki so bili obsojeni vsak na 5 let težke ječe, 88 ostalih obtožencev pa na ječo od 1 tedna do 3 mesecev; 15 kmetov je bilo oproščenih.

Obsodbe pred vojaško sodnijo.

Theresienstadt, 1. septembra. Kakor poroča „Nordböhmisches Tagblatt“, bilo je v času od 13. julija do 31. avgusta od c. k. deželnobrambene divizijske sodnije v Theresienstadtu 19 oseb obojega spola na ječo o d 3 mesecev do 3 let obsojenih. Obsoda se je izvršila večinoma zaradi zločina motenja javnega miru, v posameznih slučajih zaradi zločina javne nasilnosti, zapeljavanja in sokrivde pri zanemarjenju zaprisežene vojaške dolžnosti, zaradi zločina žaljenja Veličanstva in zločina zoper vojno silo države.

Nedostojno obnašanje branjevke.

Gradec, 10. septembra. Na tukajšnjem trgu je neka prodajalka sadja in zelenjave imenom Ana Kamer kupce, ki se jim niso dopadle njene pretirane cene, na nesramni način opsovala in sramotila. Mestni magistrat Gradec jo je vsled tega obsodil na občutno denarno kazeno. Upati je, da bodo to podučljivo za gotove prodajalce, ki itak bedno ljudstvo še na nesramni način psujejo.

Veleizdajstvo.

Gradec, 11. septembra. Zaradi zločina veleizdajstva po § 58c k. p. in volunstva po § 67 k. p. bil je 33-letni hlapec in tkalec Miha Dutczak iz Salotwine, okraj Bohorodzany, v tajni razpravi obsojen na 12 let težke ječe, pogoštene z enim trdim ležiščem vsako četrletje.

Prehud jeziček.

Celje, 9. septembra. V celjski okolici stanjujoča Pepina Jernšek je pred kratkim v neki tukajšnji gostilni o raznih splošno spoštovanih osebah žaljivo govorila. V enem slučaju je sodnik že odločil in je obdolženko na 20 K globe odnosno 24 ur zapora obsodil. O ostalih obtožbah pa se bode šele razpravljalo.

Navijanje cen pri živini.

Celje, 9. septembra. Bartelj Pečnik, posestnik v konjiški okolici, je julija meseca 1916 l. posestniku Matiji Potočnik v Zgornji Pristovi 680 kil težkih par volov za 3000 K ponudil in končno za 2580 K prodal. Ker so bili to napol pitani voli, smel bi le 1768 K zahtevati. Pečnikov se je s tem zagovarjal, da se je šlo tukaj le za plemsko živino, ne pa za pitano. Bil je pa obsojen na 14 dñi zapora, pogoštene z enim trdim ležiščem vsaki teden. V razsodbi je konjiška sodnija izrekla, da ni razumeti, zakaj naj bi bila z večimi troški krmiljena pitana živina cenejša nego navadna plemska živina. Okrožna sodnija celjska je prvo razsodbo potrdila.

Predrage maline.

Konjice, 9. septembra. Posestnica Helena Jerašek iz konjiškega okraja zahtevala je julija meseca za 3 in pol kile malin 7 krov. Zato je bila od okrajne sodnije v Konjicah na en teden z zapora, pogoštene s trdim ležiščem, obsojena.

Posledice sramote.

Gradec, 12. septembra. Neki ruski vojni vjetnik prišel je v vojaško preiskavo, ker je stal na sumu, da je z 21-letno posestnikovo hčerko Terezijo Zötter v Berglu, okraj Feldbach, v ljubavnih razmerah stal. Zötter je bila zaslisanata in je dejala, da ni imela ničesar z Rusom opraviti. Rekla je, da se čuti že 7 mesecev kot mati, da pa je neki kmetski fant oče. Dne 5. junija je porodila

Zötter otroka, dotični fant pa je bil najzadnje dne 4. julija na dopustu. Tako se je izkazalo, da je bil Rus oče. Zötter je bila zaradi kritega pričevanja na dva mesece ječe obsojena. — Tudi 26-letna dekla Marija Spörk iz Mahrensbacha je občevala z nekim ruskim vjetnikom. Pri sodnji je rekla, da je imela le enkrat z njim opraviti, ker jo je baje posilil. Dobila je od njega zato par krov. Izkazalo se je pa, da je dobila od Rusa za njeno „ljubezen“ skupno 56 krov. Vsled krivega pričevanja je bila obsojena na tri mesece težke ječe, pogoštene vsaki mesec z enim trdim ležiščem.

Predrag krompir.

Ptuj, 5. septembra. Posestnica Marija Furek iz Hajdine prodala je 6 krompirjev, ki so tehtali 35 dekagramov, za 10 vinarjev. Najvišja cena je bila takrat 19 vinarjev za eno kilo krompirja. Furek je bila vsled tega pred tukajšnjo okrajno sodnijo obsojena na 3 dni zapora, pogoštene s temnim zaporom.

Ruska ljubica.

Sv. Jurija Koroške, 11. septembra. Sabina Hinteregger, dekla pri g. Gschlosser na Steinbergu, bila je od c. k. okrajnega glavarstva v Wolfsbergu zaradi ljubezenskega občevanja z ruskimi vjetniki na 5 dni zapora obsojena.

Novi davki.

Novi davčni zakoni, ki jih je izdala vlada, stopijo takoj po razglasitvi v veljavu. Direktne davki se zvišajo z vojnimi dokladami. Zvišanje se izvrši po posebnem odstotnem ključu.

Vojna doklada znaša pri **zemljiškem davku** 80 odstotkov, pri pridobinskem davku prvega in drugega razreda 100 odstotkov, tretjega in četrtega razreda pa 60 odstotkov. Za ono pridobinino, ki ni uvrščena v razrede, če se plačuje manj nego 300 K davka, 60 odstotkov, če znaša davek več nego 300 K, 100 odstotkov.

Družbe, ki morajo polagati javne račune (delniške družbe, delniška društva, pridobitne in gospodarske družbe, družbe z omejenim jamstvom) bodo plačevalne rentabilitetno doklado, ki se takole stopnjuje: če nosijo 6 odstotkov, se plača 30 odstotkov več, če nosijo do 10 odstotkov, 40 odstotkov, do 12 odstotkov 50 odstotkov, do 14 odstotkov 70 odstotkov, še več pa 80 odstotkov.

Rentne doklade znašajo 100 odstotkov.

Doklade k **dohodninskemu davku** znašajo ob prejemkih v kronah

3000	2500	15
5200	7200	20
7200	10000	25
10000	14000	30
14000	20000	35
20000	26000	40
26000	32000	45
32000	40000	50
40000	48000	55
48000	56000	60
56000	64000	65
64000	75000	70
75000	100000	80
100000	140000	90
140000	200000	100
nad 200000		120

rednih davkov.

Doklada k **tantjemam znaša** 100 odstotkov.

Vojne doklade se bodo morale plačati, če se je odmera rednega daveka že izvršila, brez posebnega poziva tudi že za leto 1916. Vojna doklada k osebni dohodnini doteče dne 1. septembra 1915. Za leto 1916 morajo službodavci vojno doklado odtegniti od plače v šestih mesečnih obrokih pričenši s 1. oktobrom.

Druga naredba po § 14 uvaja davek na **netiva in kresila**.

Ta znaša:

a) za zveplene užigalice 2 vinarja za zavojček, v katerem je več nego 90 kosov; za

zavojčke, ki štejejo več kosov pa za vsakih 90 kosov po 2 vinarja;

b) za druge užigalice 2 vinarja do 60 kosov; za zavojčke po več nego 60 kosov za vsakih 60 in ostanek 2 vinarja;

c) za užigalne svečke 10 vinarjev za vsak zavojček, ki nima več nego 60 kosov; za večje zavojčke za vsakih 60 in ostanek po 10 vinarjem.

Užigalice in užigalne svečke, ki se užigajo na obeh konceh ali po večkrat, se običajno po svoji užigljivosti.

Žepna kresila, ki niso težja nego 25 gramov, 50 vinarjev.

Težja žepna užigala 1 krona.

Namizna in stenska svetila 3 krone po kosu.

Užigalice in kresila, ki so se nahajala pred 18. septembrom v trgovini (od tega dne velja namreč občačenje), se običajno naknadno. Le če davek ne bi znašal več nego 10 krov, se opusti občačenje. Od 1. do 18. septembra se kresila ne smejo prodajati. Nove tovarne za užigalice se brez dovoljenje vlade ne smejo ustanavljati. Vlada sme določiti za užigalice, kadar hoče, najvišje cene.

Zvišanje se s tretjo naredbo tudi pristoji bine na totilazator, igre in dirke.

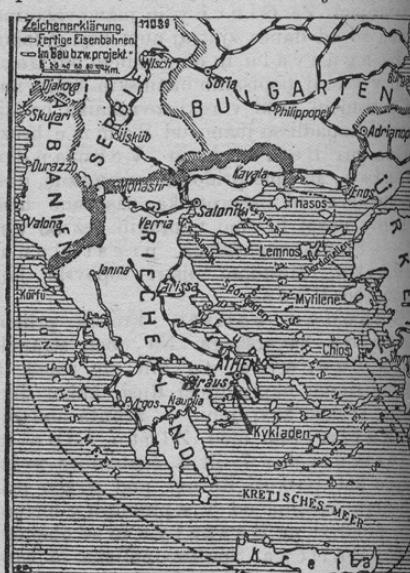
Za **račune** velja kolek do 20 krov 2 vinarja, od 20 do 100 krov 10 vinarjev, od 100 do 1000 krov 26 vinarjev, za večje zneske 50 vinarjev.

Kolek za **železniške vozne liste** velja 1:20 K nad 5000 kilogramov teže (ali za cel železniški voz); sicer 30 vinarjev za vsak vozni list.

Vlada ceni te nove davke takole: Zvišani davek na žganje (februar 1916) in tobačna režija dajo 100 milijonov krov, 42 milijonov zemljiška doklada, 29 milijonov pridobinska doklada, 12 milijonov rentni davek, 3 milijone davek na tantijeme in 84 milijonov doklada k osebni dohodnini, 15 milijonov davek na užigala in 2 in pol milijona krov na hazardne stave. Ti daveki znašajo okroglo 400 milijonov. Dohodke bo pa vlada še pomnožila z zvišanjem poštnih pristojbin in železniške tarife, tako da utegnijo novi dohodki države znašati okoli 750 milijonov krov.

K balkanski vojni.

Naš zemljevid obsega južni del balkanskega polotoka, na katerem se bijejo zdaj zopet velike, morda za celo vojno odločilne

bitke. Na zemljevidu so zlasti dokončane (■■■■■) in projektirane (□□□□□) železnice označene. Ta zemljevid daje pa zanimivi pregled v poštev prihajajočih pokrajini.

Razno.

Vpoklic po zadnjem izbiranju črnovojnikov. Ministerstvo za deželno brambo poroča, da se bode te dni objavilo razglas, po katerem

voklicani v vojaško službo v zadnjem izbiranju za službo z orožjem in spoznani avstrijski črnovojniki in 1. rojstnih letnikov 1871, 1870, 1869, 1867 in 1866 za dne 2. oktobra; njenih letnikov 1892, 1891, 1890, 1884, 1882, 1881 in 1880 za dne 10. oktobra. Ta dva dneva se bodejo morali pri nadomestnih okrajnih poveljstvih. Vojna uprava tudi sedaj te črnovojnike do nadaljnega samo v zadržanih prostorih porabljati. V to je zopet potrebno, da se še v zaledju tistih prostorih nahajajoče se mlajše, za službo zmožne elemente v svrhu v fronti ravno s preje omenjenimi starejšimi letniki nadomesti.

Ptuju se prične letošnjo šolsko leto s septembrom. Vpisovanje novo vstopivših se vrši v soboto, 16. t. m. od 8. do 12. dopoldne in sicer: 1. na dekliški in meščanski šoli v konferenčni sobi; 2. deški šoli v rotovžu, I. nadstropje; 3. judski šoli Breg pri Ptuju v šolskem poslopu. Pri vpisanju je treba predpričevalo o cepljenju koz in krstni listi. Iz tujih šolskih okrožij morajo prinesi sprejemno dovoljenje od strani županije. Ako se sprejmejo, plačati morajo K prispevka za učna sredstva. Sprejemanje na meščanski šoli se vršijo v skupnosti, dne 18. t. m. Izkušna taksa v skupnosti 12 K je pred izkušnjo ravnateljstvu. Vpisovanje za trgovsko šolo, višjo in gospodinjske ženske poklice, za kuhalno in spodinsko šolo se vršijo v soboto dne 18. t. m. od 8. do 10. ure dopoldne v direkciji. V pondeljek dne 18. septembra v mestni farni cerkvi sv. maša ob 10. ure. V torek dne 19. septembra se vrši podnek.

Velikodušni dar. Načelnik krajnega šolskega sveta Leitersberg-Karčovina pri Marijبورu, g. Karl Peßl, je ob priliki spremembe svojega bivališča nemški judski šoli v Leitersbergu daroval 1000 kron kot "Karla-Maria-Peßl-sklad" z določbo, da se naj porabi obresti vsako leto v svrhu oblačenja revnih šolskih otrok. S tem lepim in velikodušnim darilom si je vstvaril vrla ta mož pač častni spomin in šolska deca, kakor starišča, bodoje svojega dobrotnika vedno čislili.

Smrt za domovino. Iz Rogatca se poroča: Ob fronti zoper zahrtnega laškega sovražnika umrl je dne 28. p. m. neprizakovano davčni upravitelj in oberlajtnant-računovodja g. Karl Ferschnig, edini sin našega župana. Mrlja so prevozili v domači kraj in ga tam dne 3. t. m. pokopali. Udeležba pri pogrebu je bila izredno velika. Iz grada so zagromeli mrtvemu junaku trije streli kot zadnji pozdrav. Gasilci so nabrali namesto venca 121 kron za sklad v podporo štajerskih vdov in sirot. Čast pokojniku in lahka mu bodi zmajlka!

Združena v življenju in smrti. Iz St. Danielja na Koroškem poročajo: Splošno spoznavani posestnik Krištof Daberer in njegova žena iz Dellacha nahajala sta se pri žegnanju tukaj. Popoldne sta obadvajali. Pokojnik ima 3 sinove v vojni; najstarejši bil je od Rusov vjet; drugi služi pri pionirjih, tretji pa pri artiljeriji. Zdaj je še 17-letna hčerka sama doma. Tako tragično umrle starše so dne 5. t. m. v skupnem grobu pokopali.

Sola Legat v Mariboru (zasebno učilišče za stenografijo, strojno pisanje, pravopisje, računstvo itd.) Opaziramo cenjene citatelje še posebej na ta izborni zavod. Prošpekti so ravnonosno izsliti in se jih dobi brezplačno od direkcije, Maribor, Viktringhofgasse 17, I. nadstropje. Več gled v inzeratu našega lista.

Deček v Dravi utonil. V Mariboru je šel 4 letni nečak Karl branjevek Prelog z večimi tovariši na levo obrežje Drave. Tam ga je sunil neki večji deček tako močno v hrbot, da je Karl zdrsnil čez obrežje in padel v Dravo. Neki oberlajtnant skočil je takoj v tako visoko Dravo, da bi otroka, ki je še roke pokazal, rešil; pa se mu ni posrečilo. Oče utonjenega dečka stoji v fronti, mati pa je pred par leti umrla.

Generalni oberst von Pflanzer-Baltin odstopil. Kakor poroča K.-B., je generalni oberst pl. Pflanzer-Baltin vsled slabega zdravja odstopil. Cesar je odstop z lastnorodenim pismom odobril.

Pohvala. Od vojaškega poveljstva je bil pojavljen oficirski sluga Anton Kollaritsch od deželnobrambenega inf. reg. št. 26, ker je z veliko hrabrostjo rešil nekega otroka od smrti v plamenih. Čestitamo pogumnemu možu prav prisrčno!

Ponižni tat. V Jendorfu na Koroškem opazila je posestnica Alojzija Oberrauner, da ji je nekdo iz omare in usnjate denarnice,

Kdo je denar izgubil? V Ptuju se je od neznane osebe v času od 3. do 20. julija izgubila večja svota denarja, ki jo je tudi nekdo našel. Ker se dotični izgubitelj doslej ni oglasil, opozarjam ga tem potom, da naj pride v mestno policijsko stražnico, kjer se mu bode v danem slučaju izgubljeni denar izročilo.

Zakonska nezvestoba je pri gotovih ženskah zdaj tudi že kar v navadi. Črnovojnik Jožef Baucič iz Almisse dobil je na bojišče poročilo, da mu je njegova žena, mati štirih otrok, zvestobo prelomila. Vzel je dopust in se vrnil domov. Žena je pred možem zbežala in si najela v neki gostilni v Splitu stanovanje. Baučič pa jo je tam našel. Vstrelil je z revolverjem petkrat nanjo ter jo smrtnonevarno ranil. Potem se je sam oblasti naznamnil.

V Mariboru se je na glavnem trgu dne 11. septembra slovesno izročilo od mestne občine domaćim regimentom podarjene srebrne signalne rogove, ki so okinčani z mestnim znakom. Slavnosti se je udeležil ves občinski svet, nadalje komandanti vseh štirih domaćih regimentov, v paradi oddelki čet in velika množica prebivalstva. Župan dr. Schmidler imel je lepi nagovor in je potem izročil rogove dotičnim štabnim horunistom. Komandant 47. inf. regimenta izrazil je potem županu in mestu Maribor najiskrenje zahvalo obdarovanih čet. Slavnost se je zaključila s "hoch"-klici cesarju in petjem cesarske pesni.

Omejitev klanja telet. Razglasila se je ministarska naredba, glasom katere se daje političnim deželnim oblastvam pravico, z ozirom na v njih okrajih vladajoče živinorejske razmere prodajo oziroma klanje telet do starosti enega leta napraviti odvisno od oblastvenega dovoljenja. Tudi se bodo objavila primerne določila, da se to odredbo ne prepreči s tem, da bi se prodajalo teleta v druge pokrajine, kjer klanje ni omejeno.

Mladi žepni tatovi. Dalje časa sem zgodile so se na mariborskem glavnem trgu žepne tatvine. Zdaj so zasačili 18-letnega ljudskega šolarja Štefana K., ko je neki ženi v drenu iz plašča denarnico potegnil. Mladi tat je si-

v kateri je imela 2000 kron shranjenih, 350 kron ukradel. Ostali denar je ponižni tat v denarnici pustil.

V sredo se sme prodajati ovje meso. Kakor znano, imamo zdaj tri dneve brez mesa, i. s. pondeljek, sredo in v petek. V sredo pa se glasom določiti c. kr. namestnije sme prodajati, vživati in kuhati o včje meso.

Zahvala 87. regimenta. Kakor smo že poročali, je mesto Celje ob prilики cesarjevega rojstnega dneva domačemu inf. reg. štev. 87 darovalo srebrni signalni rog. Zdaj je dobil celjski župan g. dr. pl. J a b o r n e g g od polveljnika regimenta obersta H a ß e n e r za zahvalno pismo, v katerem se piše med drugim: „S podaritvijo srebrnega signalnega roga za domači regiment je izkazalo mesto Celje 87. reg. na najkrasnejši način svoje priznanje. Inf. regiment v. Succovaty št. 87 je prenosen na ta častni znak. Ohranjen bode do najdaljnejše bodočnosti kot krasna priča jeklenega časa največje svetovne borbe in kot zvesti talisman regimenta. V imenu regimenta se Vam zahvaljujem, velecenjeni gospod župan, in tudi vsem prebivalcem Celja, najiskrenje za to odlikovanje. V zvesti, nespremenljivi slogi z domovino pošilja regiment najprisrenejše pozdrave in „heil“-klice ljubemu savinjskemu mestu Celje.“

Iz bojišča. Piše se nam z dne 5. t. m.: Prosim, blagovolite tudi od nas priprostih topničarjev srčne pozdrave, vsi fantje in možje, vsa slovenska dekleta in žene in vsi cenjeni bralci „Štajerca“. Mi stojimo trdno in Italijani se zastonj trudi, da bi nas pregnal iz osvojenega ozemlja, katerega smo mi zasedli. Pa sedaj imamo tudi razmeroma bolj mirno; pa mi mu takoj hitro pomagamo, da zopet potihne za par dni. Tako nam čas še dokaj hitro preteče, akoravno smo kakor v puščavi. Naše geslo je: „Kjer naš tretji zbor stoji, tam se sovraga batini!“ — Topničarji Žifko Jakob iz Selc, Vekoslav Klavš, Zamotec, Gregorčič Franc, Centa Franc, Erzetič Ivan, poddesetnik in več drugih slovenskih fantov pri 6. težkem poljskem topniškem polku. Podzdravljamo vsi skupaj Šetarska in Selčka dekleta!

Velika nesreča. V vasi Ober-Pichling na Koroškem je vsled tega, ker se je neko poslopje podrlo, v noči na 7. septembra, mnogo oseb smrtno ponesrečilo. Pogreša se 21 oseb. Nesrečnež je smrt v spanju presenečila. Najprve so spravili 9, potem pa še 4 mrtve. Natančnejših poročil o tej zadevi še ni.

Nezgoda. V Lippi na Koroškem je kuhalal gospa B. Gugger svinjam krmom. Poleg nje so bili njeni otroci, 12 letni Jožef, 4 letni Vili in 6 letna Berta. Nakrat se je kotel bržkone vsled previsoke vročine razpočil.

Dobrudša.

Z ozirom na bolgarsko-nemško prodiranje v pokrajini Rumunije med Črnim morjem in

Donavo prinašamo zemljevid, ki kaže natančno prizadete pokrajine in bode cenjene bralce sestore, iške zaprime.

in vrela krma se je razlila na družino. Gospa, Jožef in Vili so bili težko, Berta pa lahko opečena.

Vojne novice iz Italije. K.-B. poroča z dne 12. septembra: Glasom poročil italijanskih listov je rimska policija v zadnji noči neko tajno tiskarno presenečila, ki je bila napravila čez 50.000 proti vojni in vojaštvu naperjenih letakov. Ti so bili določeni za razširjevanje v strelskih jarkih in v celi vrsti mest. Policija je zaplenila ves materijal in je aretirala tiskarja ter tri dozvezne sokrivate, od katerih je eden ministerijalni uradnik, medtem ko stojita ostala dva v vojaški službi. Dejstvo, da stojita dva aretiranca v neki mednarodni mlado-socijalistični organizaciji, se od posameznih listov v to izrablja, da se hoče vso stranko italijanskih socijalistov kot nepatriotično kompromitirati in napraviti pot proti socijalistični vojni. — V kalabreški občini Molochio poskusilo je prebivalstvo, preprečiti s silo odpotovanje svojega k vojaški službi vpoklicanega zdravnika. Obenem je napravilo priredbo zoper občinski svet in zahtevalo njegov odstop. Ljudstvo je zažgalо občinsko hišo in obmetaло policijo ter došli vojaški oddelk s kamenjem, dokler niso vojaki v skrajni nevarnosti puške rabili. Število žrtev je neznano. Vlada je zdaj namesto občinskega sveta in župana provizoričnega komisarija določila ter pustila med prebivalstvom podporni denar razdeliti.

Velika rudniška nesreča v Trbovljah. Dne 6. septembra zgodila se je v Trbovljah velika rudniška nesreča, pri kateri je našlo — kolikor je doslej znano — sedem rudařev s svojo smrt. Nesrečniki so bili deloma zgoreli, deloma naravnost raztrgani. Glasom izpovedbe nekega živega ostalega rударja se je neko staro jamo, ki je bila že sedem let zazidana, preluknjalo. Ko se je preluknjanje od stare „streke“ v novi „Bau“ dokončalo, pojavilo se je toliko plinov, da so rudniške svetilke ugasnile. V temi šli so delavci nazaj. Ko so mislili, da so na varnem, poskusil je eden zopet napraviti luč. S tem so se plini vneli. Poleg mrljev se je našlo dve odprtih rudniških svetilki. Od ponesrečenih sedem rudarjev je bilo pet oženjenih, ki zapustijo skupno 14 nepreskrbljenih otrok. Prav človekoljubno se je zavzel zaostalih komandanat kadra g. oberlajtnant dr. Reiser, ki je takoj preskrbel, da so dobili zaostali, katerih očetje so bili zapriseženi črnovojniški delavci, primerno državno podporo.

Poraba masti in olja. Ministerstvo notranjih del je sedaj določilo množino masti in olja, ki bo dovoljena na uradna nakazila dobaviti. Za sedaj je določeno, da so bo dobilo za osebo in na teden 120 gramov masti in olja, oziroma 148 gramov sirove masti; telesno težko delujoči ljudje bodo dobivali 150 gramov masti ali olja ali 180 gramov sirove masti.

Samomor češkega voditelja. Vodja rajhenburških Čehov dr. Jos. Hlinak se je obesil. Sodi se, da stoji njegov samomor v zvezi s polomom denarnega zavoda „Češke Založne“.

Pogreša se koncipist deželne vlade koroške Rudolf pl. Warsberg. Ob Dravi pri Velikovcu so našli njegovo obleko, denar, zlato uro, svetilko kolesa in puško. Bržkone se je zgodila nesreča.

Vojno-sodnijska smrtna obsodba. Dne 31. julija vršila se je pred trdnjavsko kot vojno sodnijo v Sarajevi proti kmetovalcu Andriju Cuskić iz Celebite, okraj Foča, razprava zaradi zločina veleizdaje, ker se je bil avgusta 1. 1914 sovražniku pridružil in se z njim proti avstro-ogrskim četam boril. Cuskić bil je na smrt na vislicah obsojen. Po potrditvi od strani c. in kr. armadnega nadpoveljstva se je sodbo izvršilo na dvořišču trdnjavskega zapora, to pa po krvniku Alojzu Seyfriedu.

Dovolj imajo vojne, ki je nastala po krivdi angleških ministerskih zločincev. S prav dobrimi besedami je označil rimski socijalno-demokratični list „Avanti“ to dejstvo. Kar pravi o italijanskem ljudstvu, bo povsod mogično vplivalo. „Avanti“ piše, ne da bi bil konfisciran med drugim tako-le. Taki zlo-

činci, ki jim sodi življenje od danes do konca vsega sveta, in ki vedo, da se bliža njih konec. Casementova kliče po maščevanju, oklepajo sedaj vsakoršne bilke. Ali ne? Asquith in Grey (angleška ministrica) nista zamogla zopet zvaliti krivo na nih žrtvah nedolžnih ljudi na Nemčiji, smo mnogo doživelji od Anglije, kar pa je naš razum. Cel narod je postal žrtve nih laži, ki jih je raztrosila peščena vojna, pa mora vendar le biti končana, vsaj je imamo dovolj. In če se bo anglikan narod upiral, potem bodemo morali poskrnjati pomočke represalij. Anglija nima vendar pokazala, kako moramo spoštovati godbe. Raztrgajmo londonsko godbo in konec! Vsak za se! Če padete zagrinjalo čez to ljudsko dramo, obrekovljano, bahaštvo zlincev v miski skem fraku nas ne smejo več ovirati do vedbe do konca, pa naj velja, kar hodi.

Nova odredba glede iztoča pive. Zato s
razglašeno ministersko odredbo se odre-
se mora določitev od zaporedoma sedem
3 (6) ur, v katerih se sme pivo točiti, o-
litične oblasti z ozirom na lokalne raz-
izvršiti in da se v tem določenem čas-
u iztočiti vsakemu gostu v gostilniškem
in vsakemu odjemalcu čez ulico najve-
liter piva. Politične oblasti imajo v
sebnih slučajih tudi izjemno pravico.

50 vagonov ječmena je zgorolo v Lassakih 35 kilometrov od Dunaja. Ječmen bil pravkar spravljen v skladisče milinov avstrijskega delniškega konzumnega druženja. En del gorečega ječmena so rešili.

Zračna pošta med Nemčijo in Ameriko
Chicago poročajo, da je videl nekdanji
riški trgovec, ki se je vrnil iz Berlina,
orjaška „Zeppelina“ z imeni „Deutschland“
in „Amerika“, ki lahko vzameta seboj
ter bosta baje prenašala pošto med Ameriko
in Nemčijo. Radovedni smo, če bodo
gleži in Francozi tudi zrak bojkotirali.
Avroazia v enaki razmerji. Letalo je v
Tri He
napado
vanti bi
bo

Igranje v ogrski razredni loteriji je vedano. Znano je, da ogrski kolektanti šajo z vsemi sredstvi spečati srečke razredne loterije tudi na Štajerskem in dosego svojega namena poslužujejo celo vikitov z napačnimi naslovki. Občinstvo se pred nakupom omenjenih srečk. Nepravilne posledice protipostavljene nabave teh sreček kar je bilo že večkrat objavljeno, da se zaplenijo, morebitni dobitki zapadejo v državo, poleg tega pa mnoga zamuda ter občutljive denarne kazni. Zatorej ne ročujejo sreček ogrske razredne loterije jih pa dobitje brez narocila, uničite ali pa ročite jih finančni oblasti.

Časopise se mora čitati! Brnski svet objavlja razglas, v katerem se opozarja na važnost vestnega čitanja. Žal, da se na uradne objave v časopisu mnogo premašo ozira. V bodoče se bodo takim, ki zamudijo to dolžnost, z vso gostjo postave nastopalo. Ta pač posledica neverjetne nemarnosti, s katero se je odgovorilo na uradno vprašanje naznanila letošnjih uradnih uspehov. Od 360 naznanila dolžnih kmetijskih proizvajal in obratov je zadoščalo le 35 procentov dolžnosti.

Gospodarske.

Pripravlianje jesihovih češneli.

Še ne popolnoma zrele pa vkljub temu že uspeši
češljje se natragajo s peceljem, se operejo in z očmi B.
lesom večkrat nabodejo (napikajo).

Na 2 kile češplje se vzame $\frac{3}{4}$ litra nekoliko izčenega vinskega jesihia in $\frac{1}{2}$ kile sladkorja, se obajo v glinasto ali emailirano rinjo (kozico) in pot kognju. Tam se pusti s'adkor raztopiti in se prav kot dišavo nekoliko klinčakov in kos cimet, is zneje zopet ven vzame. Kakor hitro začne to vedenejno notri pripravljene češplje in ostanejo nekaj v raztoplini.

Nemiri v Bukarešti.

Berlin, 13. septembra. List „8-Uhr-Blatt“ poroča: Nedaleč od kraljeve palače v Bukarešti prišlo je v ljudskih vrtovih do revolucionarjev iz gredov tritisoč glav broječe množice, ki je hotela prodrieti proti palači, v kateri stanuje kralj. Vojaštvo je nastopilo proti množici in oddalo ojstre strele, pri čemur je bilo nekaj oseb ubitih. V mestu se je pojavila zmešnjava, ki so jo zamogli le težko zadušiti.

Padeč Silistrije.

Rotterdam, 13. septembra. Silistria bila je z mnogoštevilnimi 30,5- in 42-cm-topovi napadena, ki so vse forte v par urah razrušili.

Promet ladij in pošte z Anglijo vstavljen.

K.-B. Rotterdam, 13. septembra. Včeraj se je načelniku pristana v Rotterdamu sporočilo, da so v noči od pondeljka in torka naprej vsi angležki pristani za nevtralne ladje zaprti. Vzrok je neznan.

En grški armadni kôr na Nemškem.

K.-B. Berlin, 14. septembra. Wolffova pisarna poroča:

Ko so bile nemško-bolgarske čete vsled napada Saraila prisijene, vkorakati v protinapadu v grško Makedonijo, stal je za levim bolgarskim krilom 4. grški armadni kôr puško ob nogi v mestih Seres, Kavalla in Drama. Ententa je hotela te grške čete na svojo stran potegniti. Prosta zveza z Ateno je bila prisiljena. Poveljnik 4. kôra je vsled tega prosil nemško vrhovno armadno vodstvo, da naj njegove, kralju in vladu zveste čete pred pritiskom entente v zame varstvo ter jim preskrbi bivališče in prehrano. Tej prošnji se je ugodilo. Grške čete se je, polno oborožene kakor neutralce v bivališča na Nemškem prepeljalo. Tam vživajo pravico gosta, dokler ne bodejo nasilneži entente njih domovino zapustili.

Loterijske številke.

Gradec, 13. septembra 1916: 61, 37, 29, 19, 62. Trst, 6. setembra 1916: 82, 4, 69, 85, 43.

Neka sodniška razprava, pri kateri se je hotelo nekoo potroško razveljaviti, je neki kmet zadnjič zamudil in s tem svoto skoraj tritisoč krov izgubil. Mož je prisel pole upozreno k razpravi, ko je sodniško odločitev že padla. Še v sodniškem poslopu je videl, da se je bila njegova slaba basarska ura za pol ure vstavila in da je potem zopet naprej šla, tako da se je zmotil za čas, brez da bi zato vedel. Koliko škodo so te slabe šund-ure za napravile, ki se tako lahko vstavijo in zahtevajo toliko popravil. Zato svetujemo svojim čitaljem, da naj si raje kupijo dobro idočo, pravo švicarsko uro iz svetovne hiše H. Suttner v Ljubljani št. 701. Ta staro-renomirana tvrdka ima lastno fabriko ur v Švici, dobavja torej brez dobička prekupevalec po najcenejših fabriknih cenah in je dobila že tisočero zahvalnim pisem zadovoljnih kupcev. Priporočamo čitaljem, da naj zahtevajo zastonj in franko bogato ilustr. cenik te firme.

Ure na napestnik niso drage. Dobite jih že od K 6 — naprej pri znani f. r. (Max Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/51). Originalni fabrični cenik na zahtevo zastonj in poštnine prost.

Weinbaugenossenschaft in Pettau

kaufst heurigen

Weinmost.

Anbote an obige Genossenschaft zu Handen des Obmannes Herrn Ignaz Rossmann.

Vinogradniška zadružna, Ptuj

kupuje letosnji

vinski mošt

Ponudbe na zadružno v roke načelnika gosp. Ignac Rossmann v Ptaju.

Išče se
viničar 371
z vsaj 2 delavskimi močmi. Več pove **Josip Zalar**, organist pri Sv. Duhu v Ložah pri Poljčanah.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in Izdelovalnica finih pušk, Ferlach (Borovlje) na Koroskem.

Direktnej nakupni vir za moderne lovske puške. Reparature, prenaredbe, strokovnjaka, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopita načenje. 329
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Viničar

z nekaterimi delavskimi močmi se išče za Schwabovo vino-grad v Stadtbergu pri Ptaju. Vpraša se v trgovini Schwab v Ptaju, Hauptplatz.

Sodar

za popravila vinskih sodov v akordu pri dobrini plači se sprejme. **Pugel & Roßmann**, veletrgovina z vinom, Maribor, Sofienplatz.

Gobe

mlade in lanske se kupuje. Ponudbe z vzorcem pod „Pilze“ na upravo tega lista.

Sadje

vsake vrste kupuje po najvišjih cenah kantiner **J. Drevenšek**, Sternthal. Karta za dostuje. 377

Ofer ali majer

z 3 ali 4 delavskimi močmi se z 1. novembrom t. l. sprejme. Ponudbe na **Otto Schwarzschnig**, Majšperg pri Ptaju.

Po najboljših cenah

kupuje

staro in nove odpadke sukna (tuh), nogavice iz voljne in pavole, blago iz gumija, vreče, vrvarsko blago nakupni magacin **Kojanz Josef**, Celje, Neugasse 11. 381

Dobra „IKO“ ura

je od vseh občudovana in zaželjena, kojti ona je mojstersko delo urarske umetnosti!

Stev. 410. Nikel-anker-Roskopf-ura	K 410
705. Roskopf-ura, kolesje v kamenjih	5 90
" 449. Roskopf-ura, gravirani, močno posrebrani dvojni mantelj	7 20
" 720. Srebrna cilinder-remento-ura	9 70
600. Radium-zepna ura, sveti ponoči	8 40
1450. Veržica iz bele kovine K 2-80, nikel	1—
1203. Dobra ura-hudilnica	3 50
1360. Lepa stenska ura	4 80
1142. Srebrna broša	2 50
1149. Srebrna broša, 3 deli	1 50
468. Duble-zlato srčice	4 80
1265. Diamant za rezanje stekla	5 50
1645. Uhani, zlato na srebru	2 40
1022. Srebrni rožni venec	5 70
518. Nikel-kavaliriska ura	7 50
513. Nikel-tul-ura, dvojni mantelj	9 80
712. Nikel-anker „IKO“-ura, 15 rubisov	13—
776. Srebrna „IKO“-ura, dvojni mantelj	33—
804. Srebrna damska ura 6 rubisov	9 50
817. Srebrna damska ura, dvojni mantelj	13—
556. Dolga srebrna damska veržica	5—
1316. Lepa ura na pendelj	10 50

Razpošiljatev po povzetju, kar ne izmenja!

Velikanska izbira ur, veržic, prstanov, kinca, daril itd. v **krasnem ceniku** zahtevajte ga v celikom ceniku zastonj in franko.

Vse ure so natančno regulirane.

Lastna fabrika ur v Švici. — Lastna marka „IKO“ svetovno znana Krščanska razpošiljalna biša 330

H. Suttner samo v Ljubljani št. 701.

Svetovno znana vsled dobave dobrih ur. — Nove filialke.

